

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 176 (XX) — Nr. 160

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 3 martie 2008

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
	ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE
M.14.	— Ordin al ministrului apărării pentru aprobarea Instrucțiunilor privind organizarea și desfășurarea activității de protecție a mediului în Armata României 1–16

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL APĂRĂRII

ORDIN

pentru aprobarea Instrucțiunilor privind organizarea și desfășurarea activității de protecție a mediului în Armata României

Pentru aplicarea prevederilor art. 83 lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 265/2006, cu modificările și completările ulterioare, în temeiul prevederilor art. 33 alin. (1) din Legea nr. 346/2006 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării,

ministrul apărării emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Instrucțiunile privind organizarea și desfășurarea activității de protecție a mediului în Armata României, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin se

abrogă „P.Med.-4, Instrucțiuni privind organizarea activității de protecție a mediului în Armata României”, aprobate prin Ordinul ministrului apărării naționale nr. M 111/2005*).

Art. 3. — Prezentul ordin va fi publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul apărării,
Teodor Viorel Meleșcanu

București, 19 februarie 2008.
M.14.

*) Ordinul nu a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, deoarece avea ca obiect reglementări din sectorul de apărare a țării și securitate națională.

INSTRUCȚIUNI**privind organizarea și desfășurarea activității de protecție a mediului în Armata României****CAPITOLUL I****Dispoziții generale**

Art. 1. — (1) Protecția mediului în Armata României reprezintă un ansamblu de activități instituționalizate având ca scop ameliorarea stării mediului și a calității vieții prin prevenirea și reducerea poluării în zonele de responsabilitate sau de acțiune ale armatei, în conformitate cu principiile care guvernează această activitate.

(2) Ameliorarea calității factorilor de mediu contribuie la creșterea capacității personalului armatei pentru îndeplinirea misiunilor sale în timp de pace, în situații de criză și la război.

Art. 2. — (1) Instrucțiunile stabilesc un ansamblu de măsuri și reguli privind organizarea și desfășurarea activității de protecție a mediului în Armata României.

(2) Ansamblul de măsuri și reguli stabilite prin prezentele instrucțiuni se completează cu prevederile standardelor de securitate și sănătate în muncă, regulamentelor, ordinelor și instrucțiunilor în vigoare, astfel încât să nu fie afectată capacitatea de îndeplinire a misiunilor de către unitățile/formațiunile militare.

Art. 3. — Organizarea, coordonarea și controlul activității de protecție a mediului în unitățile/formațiunile Ministerului Apărării se realizează prin structuri proprii specializate, constituite sau prin cumul de funcții.

Art. 4. — Fișele posturilor pentru personalul încadrat cuprind în mod obligatoriu atribuțiile și răspunderile ce revin acestuia în domeniul protecției mediului, corespunzător funcțiilor exercitate.

Art. 5. — (1) Convențiile de colaborare, memorandumurile internaționale, contractele bilaterale, precum și alte documente juridice, în care Ministerul Apărării este parte, pentru desfășurarea unor activități pe teritoriul național sau în afara acestuia, cuprind în mod obligatoriu prevederi și/sau clauze cu privire la protecția mediului.

(2) Contractele de prestări de servicii încheiate între unități/formațiuni militare, în calitate de beneficiari, și operatori economici, în calitate de prestatori, cuprind distinct clauze ce revin părților pe linia respectării reglementărilor de protecție a mediului.

(3) În cazul în care nu sunt încheiate contracte sau acestea nu prevăd expres clauze cu privire la obligațiile părților pe linia protecției mediului, întreaga răspundere revine unității/formațiunii militare beneficiare a serviciilor.

Art. 6. — Cheltuielile necesare realizării măsurilor de protecție a mediului, inclusiv pentru pregătirea profesională, sunt planificate și se utilizează conform reglementărilor în vigoare.

Art. 7. — Definițiile termenilor utilizați în prezentele instrucțiuni sunt precizate în anexa nr. 1.

CAPITOLUL II**Particularități în organizarea și desfășurarea activității de protecție a mediului**

Art. 8. — Managementul activității de protecție a mediului la nivelul Armatei României este asigurat de Corpul de control și inspecție prin structura proprie de protecție a mediului.

Art. 9. — Atribuțiile pe linia protecției mediului în unitățile/formațiunile militare revin structurilor de specialitate

existente în statele de organizare sau persoanelor desemnate prin cumul de funcții.

Art. 10. — Răspunderea privind aplicarea și respectarea normelor de protecție a mediului revine comandanților/șefilor unităților/formațiunilor militare.

Art. 11. — În unitățile/formațiunile militare controlul activității de protecție a mediului se execută de structurile de specialitate de la eșaloanele superioare.

Art. 12. — În situația în care într-o cazarmă sunt dislocate mai multe unități/formațiuni militare, comandanții/șefii acestora au următoarele obligații:

a) să coopereze în vederea implementării prevederilor privind protecția mediului, luând în considerare natura activităților;

b) să își coordoneze acțiunile în vederea protecției personalului și prevenirii accidentelor ecologice, în funcție de specificul activității desfășurate;

c) să se informeze reciproc despre riscurile de mediu și să înștiințeze personalul.

Art. 13. — Comandanții/șefii unităților/formațiunilor militare sunt obligați să asigure organizarea activității de protecție a mediului, în conformitate cu actele normative elaborate la nivel național, standardele NATO în acest domeniu, reglementările Uniunii Europene și cele militare în vigoare.

Art. 14. — Atribuțiile care revin comandanților/șefilor unităților/formațiunilor militare, pe linia protecției mediului, sunt îndeplinite nemijlocit de o persoană denumită *responsabil cu protecția mediului*.

Art. 15. — (1) Funcția de responsabil cu protecția mediului este prevăzută în statul de organizare de la nivelul structurilor centrale, statelor majore ale categoriilor de forțe ale armatei, corpurilor de armată teritoriale, comandamentelor de armă operaționale și brigăzilor/similare, care au în subordine unități/formațiuni militare care desfășoară activități cu efect semnificativ asupra mediului.

(2) La nivelul unităților/formațiunilor militare, altele decât cele prevăzute la alin. (1), funcția de responsabil cu protecția mediului poate fi prevăzută în statul de organizare sau deținută prin cumul.

Art. 16. — (1) Pentru structurile nominalizate la art. 15 alin. (1), responsabilul cu protecția mediului se numește din rândul personalului militar și civil cu studii superioare tehnice.

(2) Pentru structurile menționate la art. 15 alin. (2), responsabilii cu protecția mediului se numesc, prin cumul, din rândul personalului militar și civil cu studii tehnice.

(3) Specializarea responsabililor cu protecția mediului se realizează prin cursuri organizate de instituții militare sau civile.

Art. 17. — Pe linia activității specifice, responsabilul cu protecția mediului se subordonează nemijlocit comandantului/șefului unității/formațiunii militare, precum și responsabilului cu protecția mediului de la eșalonul imediat superior.

Art. 18. — (1) Principalele concluzii ale activității de protecție a mediului se includ în „Darea de seamă privind activitatea desfășurată în domeniul protecției mediului în anul ...”, pentru anul încheiat, potrivit anexei nr. 2, care se înaintează ierarhic.

(2) Direcțiile centrale, statele majore ale categoriilor de forțe ale armatei, comandamentele operaționale, teritoriale ori de

armă înainteză, la ordin sau ori de câte ori este nevoie, sinteze și situații informative necesare gestionării activității de protecție a mediului.

Art. 19. — (1) Comandanții/șefii unităților/formațiunilor militare raportează producerea accidentului ecologic în incintele obiectivelor militare, în conformitate cu prevederile regulamentelor militare în vigoare, și iau măsuri imediate pentru limitarea extinderii și eliminarea efectelor provocate de acesta.

(2) Accidentul ecologic se raportează și pe linie de specialitate, ierarhic, până la Corpul de control și inspecție, în termen de 4 ore de la producerea/constatarea acestuia, conform modelului prezentat în anexa nr. 3.

Art. 20. — Comandanții/șefii unităților/formațiunilor militare contactează autoritățile locale și stabilesc împreună modalitățile de depoluare și refacere a mediului, în cazul în care accidentul ecologic are efecte asupra vecinătăților.

Art. 21. — (1) Cercetarea accidentelor ecologice se execută de o comisie stabilită de eșalonul superior unității/formațiunii militare, din care fac parte reprezentanți din:

a) structura de protecție a mediului din cadrul Corpului de control și inspecție;

b) eșaloanele superioare unității/formațiunii militare unde a avut loc accidentul ecologic;

c) autoritățile locale din garnizoana de reședință a unității/formațiunii militare pe raza căreia s-a produs accidentul ecologic, în cazul prevăzut la art. 20.

(2) Din comisia de cercetare face parte în mod obligatoriu și responsabilul cu protecția mediului din unitatea militară în care s-a produs accidentul ecologic.

Art. 22. — (1) Evaluarea de mediu a activităților desfășurate în unitățile/formațiunile militare este un proces intern obligatoriu, denumit în continuare *autoevaluare de mediu*.

(2) Autoevaluarea de mediu se realizează prin grija responsabilului cu protecția mediului, după identificarea surselor cu impact, conform anexei nr. 4, și pe baza datelor tehnice din „Fișa de mediu”, conform anexei nr. 5.

Art. 23. — (1) În procesul de transferare sau retrocedare a clădirilor ori terenurilor aflate în administrarea Ministerului Apărării către alte instituții este obligatorie obținerea avizului de mediu pentru stabilirea obligațiilor de mediu.

(2) În condițiile prevăzute la alin. (1) se efectuează bilanțul de mediu de către fostul administrator, în scopul refacerii calității mediului.

Art. 24. — Proiectele destinate apărării naționale sunt exceptate de la evaluarea de mediu de către autoritățile centrale de mediu, dacă printr-o analiză caz cu caz se stabilește că aplicarea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului poate afecta negativ apărarea națională, conform prevederilor art. 7 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 1.213/2006 privind stabilirea procedurii-cadru de evaluare a impactului asupra mediului pentru anumite proiecte publice și private.

Art. 25. — Pentru activitățile specifice care se desfășoară în Armata României nu este necesară obținerea autorizației de mediu de la autoritățile centrale, regionale și locale de mediu, conform prevederilor art. 12 alin. (7) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 265/2006, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 26. — Pentru exploatarea instalațiilor și obiectivelor noi din unitățile/formațiunile militare, precum și pentru funcționarea și exploatarea în continuare a celor existente este necesară obținerea avizelor, respectiv a autorizațiilor de gospodărire a

apelor, conform prevederilor Legii apelor nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 27. — (1) Unitățile/formațiunile militare sunt obligate să solicite și să obțină avizul de gospodărire a apelor, încă din faza de proiectare a instalațiilor aferente, pentru lucrările și categoriile de activități destinate satisfacerii nevoilor proprii, alimentarea cu apă, respectiv canalizarea apelor reziduale.

(2) Autorizația de gospodărire a apelor este necesară la punerea în funcțiune sau la exploatarea celor existente, dacă instalațiile aferente au capacitate/debit de peste 0,2 l/s.

Art. 28. — Avizul și/sau autorizația de gospodărire a apelor se solicită unităților de gospodărire a apelor din cadrul Administrației Naționale „Apele Române”.

Art. 29. — Pentru respectarea prevederilor legislației în domeniul apelor comandanții/șefii unităților/formațiunilor militare au următoarele obligații:

a) să asigure respectarea condițiilor impuse prin avizul și/sau autorizația de gospodărire a apelor;

b) să dispună măsuri pentru completarea documentației tehnice și cu alte lucrări care nu au fost cuprinse inițial în cererea de autorizare, dar care se impun a fi realizate, solicitate de emitentul autorizației, și să promoveze note de fundamentare pentru obiective/proiecte de investiții.

Art. 30. — Evacuarea apelor uzate în rețelele de canalizare sau în stațiile de epurare se realizează în baza contractului de branșare/racordare și utilizare a serviciilor publice de alimentare cu apă și canalizare, precum și a acceptului de evacuare dat de operatorul de servicii publice care administrează și exploatează rețeaua de canalizare.

Art. 31. — Descărcarea apelor uzate epurate în receptori naturali sau în rețelele de canalizare se realizează în limitele indicatorilor de calitate prevăzuți în normativele tehnice.

CAPITOLUL III

Obligațiile și atribuțiile structurilor în coordonarea, conducerea, controlul și evaluarea activității de protecție a mediului

Art. 32. — (1) Corpul de control și inspecție coordonează, controlează și evaluează modul de organizare și desfășurare a activității de protecție a mediului în Armata României și asigură aplicarea actelor normative care guvernează această activitate.

(2) În sensul prevederilor alin. (1), Corpul de control și inspecție are următoarele atribuții:

a) elaborează politica de mediu în Armata României, cu respectarea principiilor și elementelor strategice;

b) elaborează reglementările specifice în domeniul protecției mediului și acționează pentru implementarea acestora;

c) coordonează activitatea de instruire în domeniul protecției mediului;

d) creează sistemul de informare propriu și stabilește condițiile și termenii care permit accesul liber la informațiile privind mediul, cu respectarea reglementărilor în domeniu;

e) avizează normele și reglementările referitoare la activitățile cu impact asupra mediului, elaborate de direcțiile centrale sau categoriile de forțe ale armatei, și controlează aplicarea acestora;

f) numește comisii de experți pentru evaluarea prejudiciului adus mediului prin desfășurarea activităților militare;

g) urmărește, în sfera sa de competență, respectarea obligațiilor asumate prin convențiile internaționale la care România este parte;

h) urmărește și analizează aplicarea prezentelor instrucțiuni, întocmește și transmite spre aprobare ministrului apărării „Darea de seamă privind activitatea desfășurată în domeniul protecției mediului în anul...”, pentru anul încheiat;

i) aplică sancțiuni titularilor activităților, pentru nerespectarea legislației de mediu și pentru neconformarea la condițiile impuse prin actele de reglementare;

j) colaborează cu autoritățile publice și cu alte persoane juridice în scopul diminuării efectelor negative ale activităților militare asupra mediului și încurajează introducerea tehnologiilor adecvate pentru mediu;

k) pune la dispoziția publicului date privind starea mediului, programele și politica de protecție a mediului;

l) se consultă periodic cu reprezentanții organizațiilor neguvernamentale și cu alți reprezentanți ai societății civile pentru stabilirea celor mai eficiente măsuri de protecție a mediului;

m) identifică, în colaborare cu directorii de programe, noi căi și metode care să favorizeze protecția și îmbunătățirea calității factorilor de mediu, prin programe și proiecte de mediu;

n) realizează activitatea de inspecție și control în domeniul protecției mediului;

o) colaborează cu Inspectoratul General pentru Situații de Urgență pentru elaborarea planurilor operative și pentru executarea în comun a intervențiilor în caz de poluări sau accidente ecologice;

p) organizează și conduce simpozioane, grupuri de lucru și convocări pe probleme specifice, în cadrul programelor de pregătire a personalului de specialitate;

q) participă și avizează programele convocărilor de specialitate organizate de structurile cu atribuții în domeniul protecției mediului;

r) elaborează cerințele pentru realizarea programelor informatice „Fișa de mediu” și „Gestiunea deșeurilor” necesare autoevaluării de mediu;

s) centralizează date și informații privind gestiunea deșeurilor, pe care le transmite autorității publice centrale de protecție a mediului, la cerere, în vederea elaborării la nivel național a raportului statistic „Gestiunea deșeurilor”;

t) colaborează cu structurile guvernamentale și neguvernamentale cu atribuții în domeniul protecției mediului, precum și cu structurile NATO.

Art. 33. — Comandanții/șefii structurilor menționate la art. 15 alin. (1) au următoarele obligații și răspunderi:

a) conduc, coordonează, controlează și evaluează aplicarea și respectarea cadrului normativ de protecție a mediului pe durata desfășurării activităților militare;

b) dispun măsurile necesare aplicării unitare a prevederilor prezentelor instrucțiuni în unitățile/formațiunile militare din subordine;

c) analizează și planifică resursele financiare necesare desfășurării și îndeplinirii acțiunilor în domeniul protecției mediului pentru unitățile militare proprii și cele subordonate;

d) dispun realizarea autoevaluării de mediu în unitățile/formațiunile militare din subordine;

e) dispun înaintarea, pe cale ierarhică, la cerere, a inventarului de surse poluante din unitățile/formațiunile militare subordonate;

f) permit accesul, cu respectarea regulilor de acces, al persoanelor împuternicite pentru verificare, inspecție și control în unitățile/formațiunile militare subordonate și la instalațiile generatoare de impact asupra mediului;

g) realizează, în volum complet și la termen, măsurile impuse prin actele de constatare încheiate de persoanele împuternicite cu activități de verificare, inspecție și control;

h) în caz de accident ecologic, informează autoritățile competente;

i) analizează activitatea de protecție a mediului și transmit, ierarhic, „Darea de seamă privind activitatea desfășurată în domeniul protecției mediului în anul...”, pentru anul încheiat;

j) dispun întocmirea și transmiterea, pe cale ierarhică, a informațiilor necesare pentru actualizarea datelor și informațiilor privind gestiunea deșeurilor;

k) raportează, ierarhic, până la Corpul de control și inspecție, accidentele ecologice;

l) verifică includerea tematicii pentru cunoașterea reglementărilor de protecție a mediului în cadrul procesului instructiv-educativ și nivelul pregătirii personalului militar și civil, în acest domeniu;

m) organizează convocările anuale de pregătire a responsabililor cu protecția mediului din structurile subordonate.

Art. 34. — Comandanții/șefii unităților/formațiunilor militare, altele decât cele menționate la art. 15 alin. (1), au următoarele obligații și răspunderi:

a) conduc, coordonează, controlează și evaluează aplicarea și respectarea cadrului normativ de protecție a mediului pe durata desfășurării activităților militare;

b) dispun măsurile necesare aplicării unitare a prevederilor prezentelor instrucțiuni în unitățile/formațiunile militare din subordine;

c) analizează și planifică resursele financiare necesare desfășurării și îndeplinirii acțiunilor în domeniul protecției mediului;

d) dispun realizarea autoevaluării de mediu în unități/formațiuni militare;

e) dispun înaintarea, pe cale ierarhică, la cerere, a inventarului de surse poluante;

f) permit accesul, cu respectarea regulilor de acces, al persoanelor împuternicite pentru verificare, inspecție și control la instalațiile generatoare de impact asupra mediului și în spațiile sau în zonele aferente acestora;

g) realizează, în totalitate și la termen, măsurile impuse prin actele de constatare încheiate de persoanele împuternicite cu activități de verificare, inspecție și control;

h) în caz de accident ecologic, informează autoritățile competente;

i) în caz de accident ecologic, remediază factorii de mediu afectați, restabilind condițiile inițiale, conform principiului „poluatorul plătește”;

j) se supun dispoziției scrise de încetare a activității în cazul încălcării prevederilor legislației de mediu în vigoare, potrivit celor stabilite de organele de control abilitate;

k) dispun depozitarea deșeurilor de orice fel numai pe amplasamente autorizate în acest sens;

l) analizează activitatea de protecție a mediului și transmit, ierarhic, „Darea de seamă privind activitatea desfășurată în domeniul protecției mediului în anul...”, pentru anul încheiat;

m) dispun întocmirea și transmiterea, pe cale ierarhică, a informațiilor necesare pentru actualizarea datelor și informațiilor privind gestiunea deșeurilor;

n) raportează, ierarhic, până la Corpul de control și inspecție, accidentele ecologice;

o) colaborează cu autoritatea locală de mediu în cazul accidentelor ecologice cu efecte asupra vecinătăților la

înlăturarea urmărilor și stabilirea pagubelor provocate de poluare;

p) verifică includerea tematicii pentru cunoașterea reglementărilor de protecție a mediului în cadrul procesului instructiv-educativ și nivelul pregătirii personalului militar și civil, în acest domeniu.

Art. 35. — Responsabilul cu protecția mediului are următoarele atribuții:

a) întocmește documentele de organizare, conducere, control și evaluare ale activității de protecție a mediului din unitate;

b) elaborează temele pentru cunoașterea reglementărilor de protecție a mediului și urmărește desfășurarea procesului de instruire a personalului militar și civil, în concordanță cu prevederile legislației de mediu;

c) înaintează, ierarhic, la cerere, inventarul surselor de poluare;

d) întocmește „Planul de măsuri pentru prevenirea, reducerea și controlul poluării mediului al U.M. nr. 0 ...”, în vederea adoptării măsurilor concrete pentru prevenirea poluării;

e) elaborează autoevaluarea de mediu din unitate pe baza datelor cuprinse în „Fișa de mediu”;

f) întocmește și transmite, pe cale ierarhică, informațiile necesare pentru actualizarea datelor și informațiilor privind gestiunea deșeurilor;

g) înaintează la eșalonul imediat superior „Darea de seamă privind activitatea desfășurată în domeniul protecției mediului în anul...”, pentru anul încheiat;

h) verifică efectuarea, la termenele prevăzute în contracte, a analizelor pentru apa potabilă, apa uzată, aer și sol, după caz;

i) verifică luarea măsurilor de valorificare, neutralizare și/sau de eliminare a deșeurilor, pentru evitarea sau reducerea impactului asupra mediului, cu respectarea reglementărilor legale;

j) face parte din comisia de cercetare a accidentelor ecologice;

k) colaborează cu agențiile teritoriale de protecție a mediului pentru desfășurarea în comun a unor acțiuni de protecție a mediului;

l) prezintă, la ordinul comandantului/șefului, informații asupra modului de respectare a reglementărilor de protecție a mediului în unitate;

m) controlează, pe baza planului anual de activitate, toate locurile de muncă și activitățile din unitate, în scopul prevenirii accidentelor ecologice.

Art. 36. — Șeful compartimentului cazarmare conduce și controlează activitatea de protecție a mediului în sectoarele specifice și pe terenurile administrate. În acest scop are următoarele obligații și răspunderi:

a) întocmește anual planul de întreținere și refacere a aliniamentelor de protecție și a zonelor verzi din unitate;

b) introduce lucrările de întreținere a instalațiilor generatoare de poluare în „Planul anual de modernizare și reparații”;

c) înaintează, ierarhic, propuneri privind retehnologizarea centralelor termice și instalațiilor aferente, pentru limitarea poluării atmosferei;

d) colaborează cu serviciul financiar pentru perfectarea contractelor de livrare a apei potabile și/sau exploatarea puțurilor de adâncime, de eliminare a reziduurilor și gunoiului menajer, de evacuare a apelor menajere la sistemele de canalizare sau prin vidanjarie, în cazul decantoarelor și foselor septice;

e) ține evidența construcțiilor speciale ale rețelelor de canalizare: separatoare de grăsimi, decantoare, spații de spălare, stații de tratare, filtre biologice etc.;

f) ține evidența cantităților de deșuri generate și a modului de stocare, valorificare, transport, eliminare și o pune la dispoziția responsabilului cu protecția mediului, care completează registrul cu evidența deșeurilor pe unitate;

g) ține evidența puțurilor de adâncime, a debitelor de apă extrase, a buletinelor de analiză a calității apei, menține starea tehnică corespunzătoare a puțului, a zonei de protecție sanitară, inclusiv împrejmuirea;

h) ține evidența depozitelor de combustibil lichid, menține starea tehnică corespunzătoare a acestora și ia măsuri pentru limitarea eventualelor pierderi de combustibil pe traseele de conducte pentru prevenirea poluării solului și a pânzei freactice;

i) ține evidența cantitativă a punctelor de colectare a deșeurilor menajere, a cheltuielilor de reparații pentru obiectele de inventar: containere, platforme, împrejurimi, rampe;

j) verifică periodic starea terenurilor de toate categoriile și stabilește costurile pentru refacerea zonelor poluate sau distruse;

k) organizează activitatea de recuperare, colectare, depozitare și predare a deșeurilor și materialelor rezultate din procesul de reparații și întreținere a clădirilor;

l) întocmește documentația tehnică pentru obținerea avizului/autorizației de gospodărire a apelor, după caz.

Art. 37. — Principalele documente de organizare, conducere, control și evaluare ale responsabilului cu protecția mediului sunt:

a) legislația națională în domeniul protecției mediului și regulamentele emise de instituțiile Uniunii Europene;

b) reglementările militare de mediu — instrucțiuni, dispoziții, manuale, ghiduri;

c) planul anual de activitate pe linia protecției mediului;

d) „Planul de măsuri pentru prevenirea, reducerea și controlul poluării mediului al U.M. nr. 0 ...”;

e) autoevaluarea de mediu și raportul de autoevaluare de mediu;

f) situația privind cantitățile de haloni și echipamentele speciale pe bază de haloni pentru dotări speciale;

g) situația fondurilor planificate, alocate și cheltuite, pentru activitatea de protecție a mediului;

h) baza de date „Gestiunea deșeurilor”;

i) buletinele de analiză efectuate pentru monitorizarea factorilor de mediu;

j) situația ariilor naturale protejate și a monumentelor arheologice și istorice din zona adiacentă unităților/formațiunilor militare.

CAPITOLUL IV

Organizarea activităților de protecție a mediului pe timpul exercițiilor militare naționale și multinaționale

Art. 38. — (1) Personalul militar participant la exercițiile militare naționale și multinaționale este responsabil pentru menținerea calității factorilor de mediu — aer, apă, sol și biodiversitate, pe timpul desfășurării acestora.

(2) Pentru realizarea acestei cerințe, comandanții/șefii unităților/formațiunilor militare participante sunt obligați să cunoască modul în care desfășurarea exercițiilor militare naționale și multinaționale afectează mediul.

Art. 39. — Principalele obligații și responsabilități ale comandanților/șefilor exercițiilor militare naționale și multinaționale sunt:

- a) să cunoască și să aplice legislația de protecție a mediului, pe timpul planificării și îndeplinirii misiunilor;
- b) să respecte legislația de mediu specifică țării care găzduiește exerciții militare naționale și multinaționale;
- c) să identifice factorii de risc de mediu în cadrul procesului de planificare al exercițiilor militare naționale și multinaționale;
- d) să mențină echilibrul între activitățile de protecție a mediului și îndeplinirea misiunilor;
- e) să cunoască condițiile generale de mediu, climă, calitatea apei, solului și a aerului, resursele naturale, ariile protejate, siturile de interes comunitar, precum și speciile aflate în pericol în zonele de desfășurare a exercițiilor militare naționale și multinaționale;
- f) să gestioneze eficient deșeurile, în special cele periculoase;
- g) să asigure refacerea mediului afectat de desfășurarea acțiunilor militare sau, după caz, să asigure plata daunelor, conform principiului „poluatorul plătește”.

Art. 40. — Obligațiile și responsabilitățile care revin comandanților/șefilor sunt îndeplinite nemijlocit de responsabilul cu protecția mediului, numit din rândul personalului militar participant la exercițiile militare naționale și multinaționale.

Art. 41. — Organizarea și desfășurarea activităților de protecție a mediului pe timpul exercițiilor militare naționale și multinaționale se realizează în conformitate cu prevederile „Ghidului activităților de protecție a mediului pe timpul instruirii forțelor armate” și a „P.Med.-3, Manualul de protecția mediului pentru exercițiile și operațiile militare”.

CAPITOLUL V

Substanțe periculoase

SECȚIUNEA 1

Regimul utilizării substanțelor periculoase

Art. 42. — Comandanții/șefii unităților/formațiunilor militare dispun întocmirea evidenței substanțelor și preparatelor chimice periculoase prevăzute de legislația în vigoare.

Art. 43. — Responsabilii cu protecția mediului verifică etichetarea, ambalarea, manipularea și transportul substanțelor și preparatelor periculoase și elaborează precizări pentru reducerea/eliminarea efectelor acestora asupra mediului și organismului uman.

Art. 44. — Unitățile/formațiunile militare ce utilizează substanțe care distrug stratul de ozon, respectiv agenți de refrigerare, agenți de condiționare a aerului, solvenți, agenți extingători, au următoarele obligații:

- a) asigură măsurile necesare supravegherii, limitării și prevenirii oricăror emisii, dirijate sau accidentale;
- b) țin evidența substanțelor specificate, conform anexei nr. 6;
- c) depozitează substanțele în recipiente special destinate și în locuri amenajate;
- d) verifică periodic starea recipientelor de depozitare pentru identificarea și prevenirea riscurilor de emisie liberă în atmosferă.

SECȚIUNEA a 2-a

Protecția împotriva radiațiilor ionizante

Art. 45. — Activitățile cu specific nuclear din domeniul militar se desfășoară în baza autorizației de funcționare emise de Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare.

Art. 46. — Unitățile/formațiunile militare care desfășoară activități specifice domeniului nuclear au următoarele obligații:

- a) înregistrează rezultatele supravegherii și dozele estimate pentru activitățile cu risc de contaminare radioactivă;
- b) raportează imediat, ierarhic, orice creștere a contaminării radioactive a mediului peste limitele admise.

CAPITOLUL VI

Managementul deșeurilor

SECȚIUNEA 1

Reglementarea activității de gestionare a deșeurilor

Art. 47. — (1) Corpul de control și inspecție, prin structura de specialitate, în conformitate cu dispozițiile art. 47 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 78/2000 privind regimul deșeurilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 426/2001, cu modificările și completările ulterioare, are următoarele atribuții și răspunderi privind gestiunea deșeurilor:

- a) elaborează strategia și programul de gestionare a deșeurilor provenite din domeniul militar și asigură condițiile necesare în vederea realizării acestora;
- b) elaborează reglementări specifice privind gestionarea deșeurilor rezultate din domeniul militar, cu avizul autorității publice centrale pentru protecția mediului;
- c) supraveghează și controlează respectarea de către unitățile/formațiunile militare a reglementărilor privind gestiunea deșeurilor.

(2) Prevederile alin. (1) nu se aplică:

- a) deșeurilor radioactive;
- b) apelor uzate.

Art. 48. — Colectarea și administrarea datelor și informațiilor privind gestiunea deșeurilor generate în Armata României se execută conform modelului prezentat în anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 856/2002 privind evidența gestiunii deșeurilor și pentru aprobarea listei cuprinzând deșeurile, inclusiv deșeurile periculoase, cu completările ulterioare.

Art. 49. — (1) Deșeurile rezultate în urma desfășurării activităților militare specifice constituie un risc potențial de poluare a mediului.

(2) În acest sens, comandanții/șefii unităților/formațiunilor militare dispun:

- a) asigurarea măsurilor de prevenire și limitare a impactului deșeurilor asupra mediului, prin gestionarea corespunzătoare a deșeurilor;
- b) reducerea cantității de deșeuri;
- c) recuperarea deșeurilor re folosibile și valorificarea acestora prin unități specializate, pe bază de contract;
- d) asigurarea condițiilor necesare pentru depozitarea separată a diferitelor categorii de deșeuri, în funcție de proprietățile fizico-chimice, de compatibilități și de natura substanțelor de stingere care pot fi utilizate pentru fiecare categorie de deșeuri în caz de incendiu;
- e) interzicerea aruncării și depozitării pe maluri, în albiile râurilor și în zonele umede a deșeurilor de orice natură;

f) interzicerea abandonării ori eliminării necontrolate a deșeurilor sau executării operațiunilor neautorizate cu acestea;

g) dotarea navelor militare cu instalații de stocare sau tratare a deșeurilor, instalații de epurare a apelor uzate și racorduri de descărcare în instalații speciale de mal;

h) dotarea cu instalații de colectare, prelucrare, reciclare sau neutralizare a deșeurilor petroliere, menajere ori de altă natură, pentru activitățile ce se desfășoară în zona porturilor fluviale sau maritime și în cea a podurilor de pontoane, iar acolo unde nu este posibil, folosirea instalațiilor din porturile civile;

i) adoptarea de soluții constructive, conform competențelor atribuite prin lege, pentru depozitele temporare de deșeuri;

j) refacerea cadrului natural în zonele de depozitare.

Art. 50. — Unitățile/formațiunile militare care desfășoară activități medicale îndeplinesc și prevederile Normelor tehnice privind gestionarea deșeurilor rezultate din activitățile medicale, aprobate prin Ordinul ministrului sănătății și familiei nr. 219/2002, cu modificările și completările ulterioare.

SECȚIUNEA a 2-a

Categoriile de deșeuri. Deșeuri periculoase

Art. 51. — În Armata României se regăsesc următoarele categorii de deșeuri:

a) Q1 Reziduuri de producție sau de consum, nespecificate în continuare;

b) Q2 Produse în afara standardelor;

c) Q3 Produse cu valabilitate expirată;

d) Q4 Materiale deversate accidental, pierdute sau care au suferit alte incidente, inclusiv orice material, echipament contaminat ca rezultat al unui incident;

e) Q5 Materiale contaminate sau impurificate ca rezultat al unei acțiuni voluntare: reziduuri de la operațiile de curățare, materiale de ambalare, containere și altele asemenea;

f) Q6 Elemente neutilizabile: baterii consumate, catalizatori epuizați — terminați și altele asemenea;

g) Q7 Substanțe devenite impropriei utilizării: acizi contaminați, solvenți contaminați, săruri de amestec epuizate;

h) Q9 Reziduuri de la procese de combatere a poluării: nămol de la instalații de purificare a gazelor, pulberi din filtrele de aer, filtre uzate și altele asemenea;

i) Q10 Reziduuri de prelucrare/finisare: șpan provenit de la operațiile de strunjire sau frezare și altele asemenea;

j) Q12 Materiale contaminate: uleiuri contaminate cu PCB — bifenili policlorurați — și altele asemenea;

k) Q13 Toate materialele, substanțele sau produsele a căror utilizare este interzisă de lege;

l) Q14 Produse de care deținătorul nu mai are trebuință: reziduuri înlăturate/îndepărtate din agricultură, birouri, magazine, din sfera menajeră, din circuitul comercial și altele asemenea;

m) Q15 Materiale, substanțe sau produse contaminate ce rezultă din acțiunea de refacere a solului;

n) Q16 Toate materialele, substanțele sau produsele neincluse în categoriile de mai sus.

Art. 52. — (1) Deșeurile periculoase — reprezentate în special de uleiurile uzate, baterii și acumulatori, deșeuri medicale — se colectează diferențiat și se transportă în vederea tratării și eliminării în instalații autorizate, potrivit legislației în vigoare.

(2) Cheltuielile ocazionate de analiza chimică a deșeurilor, monitorizarea factorilor de mediu și verificarea datelor declarate se suportă de către deținătorii deșeurilor.

Art. 53. — Deșeurile periculoase, care nu pot fi eliminate sau valorificate potrivit prevederilor legislației în vigoare, se colectează și se depozitează în condiții de siguranță în spații special amenajate, până la apariția reglementărilor specifice.

CAPITOLUL VII

Protecția resurselor naturale și conservarea biodiversității

SECȚIUNEA 1

Protecția resurselor naturale

Art. 54. — Pentru conservarea și protecția mediului acvatic, comandanții/șefii unităților/formațiunilor militare dispun:

a) respectarea standardelor de emisie și evacuare a apelor reziduale din incintele unităților/formațiunilor militare;

b) limitarea sau interzicerea activităților unităților/formațiunilor militare generatoare de poluare asupra resurselor de apă, în cazul depășirii indicatorilor de calitate;

c) adoptarea metodelor de conservare și refacerea resurselor de apă existente;

d) interzicerea spălării autovehiculelor, utilajelor și a ambalajelor care au conținut uleiuri, combustibili lichizi, lubrifianți, substanțe periculoase sau pesticide, în apele naturale;

e) interzicerea introducerii în apele de suprafață a substanțelor explozibile, tensiunilor electrice sau a substanțelor periculoase;

f) interzicerea evacuării apelor uzate de pe nave sau platforme plutitoare direct în apele de suprafață;

g) interzicerea evacuării de substanțe toxice, nocive sau radioactive, precum și a apelor uzate și contaminate cu izotopi radioactivi în rețelele de canalizare;

h) interzicerea evacuării în rețeaua publică de canalizare a apelor uzate provenite de la unitățile medicale, curativ-profilactice, veterinare, laboratoarele și instituțiile de cercetare medicală, fără o prealabilă epurare biologică și chimică.

Art. 55. — (1) În scopul asigurării protecției aerului este interzisă evacuarea în atmosferă a substanțelor poluante sub formă de gaze, vapori, aerosoli, particule solide și altele, peste limitele stabilite prin actele normative în vigoare.

(2) Se interzice punerea în funcțiune a instalațiilor care depășesc limitele maxime admise de emisii în atmosferă, fără echipamentele de filtrare și neutralizare a substanțelor poluante.

Art. 56. — În vederea protecției atmosferei, comandanții/șefii unităților/formațiunilor militare dispun:

a) elaborarea și implementarea măsurilor de reducere a emisiilor de poluanți la surse;

b) reducerea emisiilor poluante rezultate în urma arderii combustibililor;

c) reducerea cantității de deșeuri biodegradabile depozitate;

d) asigurarea de dotări speciale pentru izolarea, protecția fonică a surselor de zgomot și vibrații, precum și punerea în exploatare a celor care nu depășesc pragul fonic admis.

Art. 57. — Comandanții/șefii unităților/formațiunilor militare au următoarele obligații și răspunderi cu privire la utilizarea, conservarea și protecția solului:

a) dispun măsuri pentru prevenirea, reducerea riscului de degradare și combatere a schimbărilor dăunătoare solului, generate de propria lor activitate sau care ar putea fi cauzate de utilizările necorespunzătoare ale terenului ori de aplicarea unor practici neconforme cu reglementările în vigoare;

b) monitorizează calitatea și caracteristicile solului terenului deținut pe suprafața căruia s-au desfășurat sau se desfășoară activități cu impact semnificativ asupra solului;

c) interzic depozitarea, aruncarea, deversarea sau împrăștierea reziduurilor solide, lichide ori gazoase și a substanțelor radioactive sau chimice rezultate din activități specifice sectorului militar, care produc poluarea solului, în afara locurilor special amenajate în acest scop.

Art. 58. — (1) În cazul schimbării destinației terenului aflat în administrarea Ministerului Apărării și predării acestuia către un alt administrator, este obligatorie efectuarea studiului pedologic, în vederea stabilirii calității solului, de către fostul administrator sau utilizator de teren, în scopul refacerii calității solului din perimetrul aferent activității desfășurate.

(2) Lucrările de refacere a calității solului afectat în urma activităților desfășurate sunt suportate de fostul administrator sau utilizator de teren.

Art. 59. — Responsabilii cu protecția mediului din unitățile/formațiunile militare monitorizează procedurile tehnice specifice de combatere sau reducere a eroziunii solului, referitoare la:

- a) înierbarea suprafețelor de teren neprotejate vegetal;
- b) înființarea de liziere de protecție și aliniamente forestiere, riverane comunicațiilor;
- c) amenajarea și întreținerea rigolelor pentru scurgerea apelor pluviale;
- d) dotarea rezervoarelor de combustibil îngropate cu echipamente ce monitorizează calitatea solului în avalul amplasamentului acestora;
- e) refacerea stratului vegetativ;
- f) mentenanța rețelei de canalizare.

SECȚIUNEA a 2-a

Conservarea biodiversității

Art. 60. — În scopul garantării conservării și utilizării durabile a patrimoniului natural, zonele de responsabilitate din vecinătatea ariilor protejate se supun prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice.

Art. 61. — Personalul militar și civil care desfășoară activități specifice în interiorul și în vecinătatea ariilor protejate, monumentelor naturii sau pe alte terenuri pe care s-au identificat elemente susceptibile de a fi ocrotite este obligat să respecte statutul acestora, pentru a asigura dezvoltarea durabilă a zonelor.

Art. 62. — Pe timpul desfășurării activităților militare, în perimetrul zonelor protejate sau în vecinătatea acestora este interzisă distrugerea speciilor de floră și faună sălbatică.

Art. 63. — Desfășurarea activităților militare în situri „Natura 2000” se face pe baza avizului Natura 2000, act tehnico-juridic emis de autoritatea centrală de protecție a mediului.

CAPITOLUL VIII

Autoevaluarea de mediu

Art. 64. — Autoevaluarea impactului asupra mediului pentru activitățile specifice constituie un proces intern de evaluare pentru conformarea cu legislația de mediu.

Art. 65. — (1) Autoevaluarea de mediu se execută în mod obligatoriu în toate unitățile/formațiunile militare, indiferent de

natura și mărimea impactului activității, pe baza datelor din „Fișa de mediu”, și se finalizează printr-un raport de autoevaluare de mediu.

(2) Raportul identifică impactul potențial asupra factorilor de mediu și stabilește măsurile de reducere a acestuia.

(3) În funcție de complexitatea și de mărimea impactului asupra mediului, stabilit de raportul de autoevaluare de mediu, se determină necesitatea implementării unui sistem de management de mediu, conform modelului prezentat în anexa nr. 7.

Art. 66. — (1) În cazurile unde sunt dislocate mai multe unități/formațiuni militare, responsabilitatea realizării raportului de autoevaluare de mediu revine responsabilului cu protecția mediului din unitatea titulară de cazarmă. Celelalte unități sunt obligate să furnizeze autoevaluările de mediu pentru întocmirea raportului de autoevaluare pe cazarmă.

(2) Efectuarea determinărilor și buletinelor pentru factorii de mediu necesare autoevaluării de mediu se execută prin societăți publice sau private, certificate.

(3) Raportul de autoevaluare de mediu se aprobă de comandantul/șeful unității/formațiunii militare.

Art. 67. — Raportul de autoevaluare de mediu, realizat pe baza datelor tehnice conținute în „Fișa de mediu”, se prezintă structurilor de control militare sau, spre consultare, comisiilor mixte militare-civile, în cazul unui accident ecologic cu efecte negative în afara vecinătăților unităților/formațiunilor militare.

Art. 68. — Termenul de realizare și avizare a rapoartelor de autoevaluare de mediu pentru toate unitățile/formațiunile, respectiv activitățile militare, este de un an de la intrarea în vigoare a prezentelor instrucțiuni.

CAPITOLUL IX

Sanțiuni și contravenții

Art. 69. — Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor privind încălcarea prevederilor legislației de mediu se fac de către personalul împuternicit prin Ordinul ministrului apărării naționale nr. M. 147/2002 pentru stabilirea organelor din Ministerul Apărării Naționale competente să constate și să aplice sancțiunile în cazul contravențiilor săvârșite de către cadrele militare și de angajații civili în legătură cu serviciul*).

Art. 70. — Încălcările prevederilor legislației de mediu de către personalul armatei, specificate în prezentele instrucțiuni, precum și măsurile luate pentru refacerea mediului se raportează în „Darea de seamă privind activitatea desfășurată în domeniul protecției mediului în anul ...”, pentru anul încheiat.

CAPITOLUL X

Dispoziții finale

Art. 71. — Prevederile prezentelor instrucțiuni se aplică pentru activitățile militare desfășurate pe teritoriul României, pe timp de pace.

Art. 72. — Comandanții/șefii asigură cunoașterea și aplicarea întocmai de către întregul personal a prevederilor prezentelor instrucțiuni.

Art. 73. — Documentele periodice care se elaborează în conformitate cu prezentele instrucțiuni și datele de înaintare sunt prezentate în anexa nr. 8.

Art. 74. — Anexele nr. 1—8 fac parte integrantă din prezentele instrucțiuni.

*) Ordinul nu a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, deoarece avea ca obiect reglementări din sectorul de apărare a țării și securitate națională.

GLOSAR

Accident ecologic — evenimentul produs ca urmare a unor neprevăzute deversări/emisii de substanțe sau preparate periculoase/poluante, sub formă lichidă, solidă, gazoasă ori sub formă de vapori sau de energie, rezultate din desfășurarea unor activități antropice necontrolate/bruște, prin care se deteriorează ori se distrug ecosistemele naturale și antropice.

Acumulatori — surse de energie electrică — sunt alcătuiți din una sau mai multe celule primare reîncărcabile, energia electrică obținându-se prin transformarea directă a energiei chimice.

Ambalaj — orice produs, indiferent de materialul din care este confecționat ori de natura acestuia, destinat să cuprindă bunuri în scopul reținerii, protejării, manipulării, distribuției și prezentării acestora, de la materii prime la produse procesate, de la producător până la utilizator sau consumator. Produsul nereturnabil destinat aceluiași scopuri este, de asemenea, considerat ambalaj.

Ape uzate — ape provenind din activități casnice, sociale ori economice, conținând substanțe poluante sau reziduuri care îi alterează caracteristicile fizice, chimice și bacteriologice inițiale, precum și ape de ploaie ce curg pe terenuri poluate.

Atmosferă — masă de aer care înconjoară suprafața terestră, incluzând și stratul de ozon.

Autoevaluare — proces intern de evaluare a efectelor activităților desfășurate în unitățile/formațiunile militare, asupra calității factorilor de mediu.

Autorizare — parcurgerea etapelor procedurale având drept scop obținerea avizului, acordului și/sau a autorizației de mediu.

Autorizație pentru activitatea nucleară — act tehnico-juridic prin care autoritatea competentă de reglementare în domeniul nuclear autorizează titularul activității să amplaseze, să proiecteze, să achiziționeze, să fabrice, să producă, să construiască, să transporte, să importe, să exporte, să pună în funcțiune, să posede, să folosească, să opereze, să transfere, să dezafecteze și să dispună de orice sursă de radiații ionizante, instalații nucleare sau amenajări pentru gospodărirea deșeurilor radioactive.

Aviz și autorizație de gospodărire a apelor — acte ce condiționează din punct de vedere tehnic și juridic execuția lucrărilor construite pe ape sau în legătură cu apele și funcționarea ori exploatarea acestor lucrări, precum și funcționarea și exploatarea celor existente și reprezintă principalele instrumente folosite în administrarea domeniului apelor; acestea se emit în baza reglementărilor elaborate și aprobate de autoritatea administrației publice centrale cu atribuții în domeniul apelor.

Baterii — surse de energie electrică — sunt alcătuite din una sau mai multe celule primare nereîncărcabile, energia electrică obținându-se prin transformarea directă a energiei chimice.

Biodiversitate — diversitatea organismelor vii provenite din ecosistemele acvatice și terestre, precum și a complexelor ecologice din care acestea fac parte; cuprinde diversitatea din interiorul speciilor, a speciilor și a ecosistemelor.

Colectare — strângerea, sortarea și/sau amestecarea deșeurilor în vederea transportării lor.

Controlul operațional — adoptarea și punerea în aplicare a unor proceduri și instrucțiuni pentru funcționarea în condiții de siguranță, inclusiv întreținerea instalației, a proceselor

tehnologice, a echipamentului și întreruperile temporare din funcționare.

Dezvoltare durabilă — dezvoltarea care corespunde necesităților prezentului, fără a compromite posibilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile necesități.

Deșeuri — orice substanță, preparat sau orice obiect din categoriile stabilite de legislația specifică privind regimul deșeurilor, pe care deținătorul îl aruncă, are intenția sau are obligația de a-l arunca.

Deșeuri biodegradabile — deșeuri care suferă descompuneri anaerobe sau aerobe, cum ar fi deșeurile alimentare ori de grădină, hârtia și cartonul.

Deșeuri periculoase — deșeurile încadrate generic, conform legislației specifice privind regimul deșeurilor, în aceste tipuri sau categorii de deșeuri și care au cel puțin un constituent ori o proprietate care face ca acestea să fie periculoase.

Ecosistem — complex dinamic de comunități de plante, animale și microorganisme și mediul lor lipsit de viață, care interacționează într-o unitate funcțională.

Eliminare — orice operațiune prevăzută în anexa nr. II A la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 78/2000 privind regimul deșeurilor, cu modificările și completările ulterioare.

Emisie — evacuarea directă ori indirectă, din surse punctuale sau difuze, de substanțe, vibrații, radiații electromagnetice și ionizante, căldură ori de zgomot în aer, apă sau sol.

Evaluare de mediu — elaborarea raportului de mediu, consultarea publicului și a autorităților publice interesate de efectele implementării planurilor și programelor, luarea în considerare a raportului de mediu și a rezultatelor acestor consultări în procesul decizional și asigurarea informării asupra deciziei luate.

Gospodărirea apelor — ansamblul activităților care, prin mijloace tehnice și măsuri legislative, economice și administrative, conduc la cunoașterea, utilizarea, valorificarea rațională, menținerea sau îmbunătățirea resurselor de apă pentru satisfacerea nevoilor sociale și economice, la protecția împotriva epuizării și poluării acestor resurse, precum și la prevenirea și combaterea acțiunilor distructive ale apelor.

Habitat — locul sau tipul de loc în care un organism ori o populație există în mod natural.

Impact asupra mediului — efecte asupra mediului ca urmare a desfășurării unei activități antropice.

Impact semnificativ asupra mediului — efecte asupra mediului, determinate ca fiind importante prin aplicarea criteriilor referitoare la dimensiunea, amplasarea și caracteristicile proiectului sau referitoare la caracteristicile anumitor planuri și programe, avându-se în vedere calitatea preconizată a factorilor de mediu.

Instalație — orice unitate tehnică staționară sau mobilă, precum și orice altă activitate direct legată, sub aspect tehnic, cu activitățile unităților staționare/mobile aflate pe același amplasament, care poate produce emisii și efecte asupra mediului.

Mediu — ansamblul de condiții și elemente naturale ale Terrei: aerul, apa, solul, subsolul, aspectele caracteristice ale peisajului, toate straturile atmosferice, toate materiile organice și anorganice, precum și ființele vii, sistemele naturale în fizice asupra actelor ce se publică în Monitorul Oficial al României

interacțiune, cuprinzând elementele enumerate anterior, inclusiv valorile materiale și spirituale, calitatea vieții și condițiile care influențează bunăstarea și sănătatea omului.

Monitorizarea mediului — supravegherea, prognozarea, avertizarea și intervenția în vederea evaluării sistematice a dinamicii caracteristicilor calitative ale factorilor de mediu, în scopul cunoașterii stării de calitate și a semnificației ecologice a acestora, a evoluției și implicațiilor sociale ale schimbărilor produse, urmate de măsuri care se impun.

Natura 2000 — rețeaua ecologică europeană de arii naturale protejate și care cuprinde arii de protecție specială avifaunistică, stabilite în conformitate cu prevederile Directivei 79/409/CEE privind conservarea păsărilor sălbatice și arii speciale de conservare desemnate de Comisia Europeană și ale Directivei 92/43/CEE privind conservarea habitatelor naturale, a faunei și florei sălbatice.

Organizație militară — orice unitate/formațiune militară din structura Armatei României;

Pericol — proprietatea intrinsecă a unei substanțe sau preparat chimic ori a unei stări fizice, cu potențial de a induce efecte negative asupra sănătății populației și/sau asupra mediului.

Poluant — orice substanță, preparat sub formă solidă, lichidă, gazoasă sau sub formă de vapori ori de energie radiație electromagnetică, ionizantă, termică, fonică sau vibrații care, introdusă în mediu, modifică echilibrul constituenților acestuia și al organismelor vii și aduce daune bunurilor materiale.

Poluare — introducerea directă sau indirectă a unui poluant care poate aduce prejudicii sănătății umane și/sau calității mediului, dăuna bunurilor materiale ori cauza o deteriorare sau o împiedicare a utilizării mediului în scop recreativ ori în alte scopuri legitime.

Poluarea apei — orice alterare fizică, chimică, biologică sau bacteriologică a apei, peste o limită admisibilă stabilită, inclusiv depășirea nivelului natural de radioactivitate produsă direct sau indirect de activități umane, care o fac improprie pentru o folosire normală în scopurile în care această folosire era posibilă înainte de a interveni alterarea.

Resurse de apă — apele de suprafață alcătuite din cursurile de apă cu deltele lor, lacuri, bălți, apele maritime interioare și

marea teritorială, precum și apele subterane de pe teritoriul țării, în totalitatea lor.

Risc — probabilitatea ca un anumit efect negativ să se producă într-o anumită perioadă de timp și/sau în anumite circumstanțe.

Risc potențial de poluare a mediului — probabilitatea producerii unor efecte negative asupra mediului, care se determină pe baza unui studiu de evaluare a riscului.

Sistem de management de mediu — componentă a sistemului de management general, care include structura organizatorică, activitățile de planificare, responsabilitățile, practicile, procedurile, procesele și resursele pentru elaborarea, aplicarea, realizarea, analizarea și menținerea politicii de mediu.

Studiu pedologic — stabilește clasele de calitate a terenurilor și constă în delimitarea, inventarierea și evaluarea solurilor, pe baza căreia se stabilește taxa de scoatere a terenului din circuitul agricol; oferă informații cu privire la compoziția chimică a solului, posibilele contaminări sau lucrări de îmbunătățiri funciare necesare.

Substanțe periculoase — substanțele sau grupurile de substanțe care sunt toxice, persistente și supuse bioacumulării ori alte substanțe sau grupuri de substanțe care conduc la un nivel echivalent ridicat de interes.

Sursa de radiații ionizante — entitate fizică, naturală, fabricată sau utilizată ca element al unei activități care generează expuneri la radiații, prin emiteri de radiații ionizante sau eliberare de substanțe radioactive.

Tratare deșeuri — totalitatea proceselor fizice, chimice și biologice care schimbă caracteristicile deșeurilor, în scopul reducerii volumului și caracterului periculos al acestora, facilitând manipularea sau valorificarea lor.

Uleiuri uzate — toate uleiurile industriale și lubrifiante, pe bază minerală, sintetică sau biogenă, care au devenit improprie folosirii pentru care au fost inițial destinate, în special uleiurile uzate de la motoarele cu combustie și de la sistemele de transmisie, uleiurile lubrifiante, uleiurile pentru turbine, pentru sistemele hidraulice, emulsiile și filtrele de ulei.

*ANEXA Nr. 2
la instrucțiuni*

DARE DE SEAMĂ privind activitatea desfășurată în domeniul protecției mediului în anul .....

— model —

Cuprinde:

1. autoevaluarea de mediu — stadiul executării;
2. situația autorizării de gospodărire a apelor;
3. monitorizarea factorilor de mediu — analize pentru factorii de mediu: apă, aer, sol, după caz, și măsurile luate la nivelul unității/formațiunii militare pentru reducerea poluării;
4. situația proiectelor și programelor de mediu aflate în derulare;
5. situația fondurilor bănești solicitate, alocate și cheltuite în domeniul protecției mediului;
6. concluziile rezultate în urma controalelor executate pe linia protecției mediului;
7. colaborarea cu autoritățile locale și teritoriale de mediu;
8. situația privind cantitățile de haloni și echipamente speciale pe bază de haloni pentru dotări speciale;
9. alte probleme sau propuneri care se consideră necesar a fi raportate.

ANEXA Nr. 3
la instrucțiuni**R A P O R T**
privind accidentul ecologic

Nr. .... din .....

— model —

- A. Unitatea militară
  - B. Locația
  - C. Data și ora producerii poluării
  - D. Tipul poluării
    - Cantitate/volum
    - Suprafața afectată
    - Implicații privind poluarea vecinătăților
  - E. Factorul de mediu afectat — Descriere
    - Solul și vegetația
    - Apa
    - Aerul
    - Așezările umane
  - F. Măsurile întreprinse pentru diminuarea impactului
    - Stabilirea listei cu materiale de intervenție
    - Documentele după care s-a acționat pentru intervenție
  - G. Colaborarea cu autoritățile locale de mediu
  - H. Măsurile pentru remedierea factorilor de mediu afectați de poluare
- Comandantul/Șeful unității/formațiunii militare,
.....

ANEXA Nr. 4
la instrucțiuni**EVIDENȚA**
surselor cu impact asupra mediului din unitățile/formațiunile militare

— model —

Surse cu impact asupra mediului:

1. centrala termică;
2. depozitul de carburanți lubrifianți;
3. conductele de alimentare cu combustibil și energie termică;
4. rampa de spălare a tehnicii;
5. atelierul de reparații;
6. parcul auto;
7. blocul alimentar;
8. platformele de gunoi;
9. depozitul de substanțe și deșeuri;
10. stația de încărcare acumulatori;
11. stația de pompare ape reziduale;
12. stația de preepurare și filtrele biologice;
13. infirmeria;
14. poligonul de tragere;
15. conductele de evacuare a apelor uzate;
16. rețeaua și sursele de alimentare cu apă.

Activități specifice de evaluare:

- A. descriere;
- B. evaluare;
- C. activități supuse monitorizării;
- D. controlul calității factorilor de mediu;
- E. măsuri de reducere a poluării;
- F. procese-verbale ale activității de control.

FIȘA DE MEDIU

— model —

I. Datele de identificare a unității/formațiunii militare

1. Indicativul:
2. Denumirea în clar:
3. Structura căreia îi este subordonată:
4. Profilul activității: instrucție, învățământ, productiv, cercetare, medicală, construcții, depozitare, transporturi, poligoane
5. Adresa:
Județul:
Localitatea:
Strada: Nr.
Sector:
Cod:
6. Telefon:
Direct:
Centrala:
STAR:
Fax:

II. Datele de identificare a responsabilului cu protecția mediului

1. Gradul, numele și prenumele:
2. Studiile: instituții de învățământ absolvite
3. Calificarea în funcție: cursuri de specialitate în domeniul protecției mediului, postliceale, postuniversitare
4. Data numirii în funcția de responsabil cu protecția mediului:
5. Dacă funcția este îndeplinită prin cumul: DA/NU
6. Numărul de funcții îndeplinite prin cumul:
7. Telefon:

III. Agenția județeană și locală de protecția mediului

1. Denumirea:
2. Adresa:
3. Telefon:
4. Fax:

IV. Suprafața unității/formațiunii militare — ha

1. TOTAL: , din care:
2. Poligoane de instrucție și antrenament:
3. Clădiri:
4. Teren arabil:
5. Pășune:
6. Pajiști:
7. Păduri:
8. Lungime comunicații: drumuri de acces, alei, trotuare
9. Parc auto:

V. Protecția solului

1. Sursele potențiale de poluare a solului:
2. Tipul poluantului:
3. Capacitatea estimată a surselor:
4. Modul de depozitare sau ambalare a substanțelor poluante:
5. Spațiile destinate depozitării deșeurilor: numărul și suprafața

VI. Protecția apelor

1. Sursele de alimentare cu apă: proprii sau de la furnizorii de servicii, cantități consumate
2. Sursele potențiale de poluare a apelor:
3. Tipul poluantului:
4. Capacitatea estimată a surselor de poluare:

5. Apele reziduale evacuate: analizele apelor reziduale, cantitățile și modalitatea de evacuare: receptori naturali, rețea de canalizare

6. Situația autorizării unității/formațiunii militare pe linia gospodăririi apelor

VII. Protecția aerului

1. Sursele potențiale de poluare a aerului:
2. Tipul poluantului:
3. Capacitatea estimată a surselor de poluare:

VIII. Sursele de zgomot

1. Natura sursei:
2. Valoarea maximă măsurată: dB (A)
3. Frecvența producerii zgomotului: ore/an

IX. Substanțele periculoase

1. Denumirea:
2. Cantitatea: kg
3. Tipul ambalajului:
4. Starea de siguranță a ambalajului:
5. Modul de depozitare:

X. Deșeurile periculoase

1. Denumirea:
2. Cantitatea: kg
3. Tipul ambalajului:
4. Starea de siguranță a ambalajului:
5. Modul de depozitare:

XI. Factorii poluanți din zona unității/formațiunii militare care afectează activitatea acesteia

1. Sursa poluantă:
2. Factorul de mediu poluat: aer, apă, sol

XII. Substanțele care distrug stratul de ozon

1. Denumirea substanței — tehnică și comercială: halon, freon
2. Cantitatea: kg
3. Unde se găsește: aparate de aer condiționat, instalații frigorifice, instalații de stins incendiu, dezumidificatoare, alte aparate sau instalații de pe tehnica militară

XIII. Zonele de interes național adiacente unității/formațiunii militare

1. Denumirea zonei și tipul acesteia: rezervație a Biosferei, rezervație naturală, parc național, rezervație peisagistică, monument al naturii, monument istoric, situri arheologice, situri „NATURA 2000”, alte zone de interes natural
2. Actul normativ care stabilește tipul zonei:

XIV. Accidentele ecologice în care a fost implicată unitatea/formațiunea militară

1. Natura accidentului:
2. Data producerii:
3. Măsuri de remediere:

XV. Alte date de mediu considerate utile

1. Propuneri:
2. Sesizări:
3. Probleme specifice unității militare:

XVI. Măsurile stabilite pentru reducerea impactului asupra mediului

SITUAȚIA
substanțelor care distrug stratul de ozon

— model —

Nr. crt.	Substanța	Cantitatea totală — kg —	Echipamentele în care se utilizează/depoziționează substanța	Observații
1.	Halon 1301	...	...	Import țara—anul ... sisteme
2.	Halon 1211	...	...	UM ... L29 = ... kg, L39ZA = ... kg, UM ... 2 HERCULES C130 = ... kg 17 IAR330 SOCAT = ... kg 6 AN = ... kg
3.	Combinății de clor, fluor, brom, carbon și hidrogen, cunoscute sub denumirea de halocarboni: bromura de metil, HBFCs și HCFCs.	...	...	...
4.	Combinății de clor, fluor și carbon sau CFCs: tetraclorura de carbon, CFC-11, CFC-12, CFC-13, CFC-111, CFC-112, CFC-113, CFC-114, CFC-115, CFC-211, CFC-212, CFC-213, CFC-214, CFC-215, CFC-216, CFC-217	...	...	...

IMPLEMENTAREA SISTEMULUI DE MANAGEMENT DE MEDIU

1. Prevederi generale

Integrarea problemelor de mediu în managementul general al unei structuri militare contribuie la implementarea eficientă a unui sistem de management de mediu, denumit în continuare SMM, pe baza unui proces dinamic, ciclic, de „planificare, implementare, verificare și analiză”.

SMM permite unei structuri militare să își realizeze activitățile și să țină sub control în mod sistematic nivelul performanțelor de mediu stabilite.

Instituirea și operarea unui SMM nu conduc la o reducere imediată a impactului negativ asupra mediului. Aceasta se realizează pe măsură ce activitățile corective aduse factorilor poluanți se finalizează prin proiecte și programe clare de mediu.

SMM trebuie să permită unei structuri militare:

- să elaboreze o politică de mediu care să-i corespundă;
- să identifice aspectele de mediu existente, trecute sau planificate;
- să identifice cerințele legislative și de reglementare relevante;
- să identifice obiectivele și sarcinile de mediu corespunzătoare;
- să faciliteze activitățile de planificare, conducere, monitorizare, acțiune corectivă, auditare și analiză;
- să se poată adapta unor condiții de schimbare.

2. Implementarea SMM

Resursele pentru dezvoltarea și implementarea unui SMM sunt asigurate din fondurile alocate pentru programele de mediu stabilite de către directorii de programe ai Ministerului Apărării.

În Armata României, implementarea SMM se face:

- în ansamblul organizației militare;
- pentru activități sau procese distincte din cadrul organizației militare.

Implementarea SMM în organizațiile militare implicate în activități de achiziții, mentenanță, testare, proiectare, precum și prestări de servicii pentru terți se face cu certificarea SMM.

Comandanții/șefii organizației militare implicate în procesul de implementare a SMM au următoarele atribuții:

- stabilesc politica generală a organizației militare printr-o declarație de politică de mediu;
- iau decizii de îmbunătățire a performanțelor de mediu prin obiective și ținte clare, pentru conformarea cu legislația de mediu;
- stabilesc durata implementării SMM;
- acordă timp în procesul de evaluare a managementului;
- impun necesitatea auditului de mediu;
- întreprind acțiuni corective asupra rezultatelor evaluării și auditului de mediu;
- numesc coordonatorul programului de implementare a SMM.

Coordonatorul programului de implementare se numește din rândul locuitorilor comandantului/șefului organizației militare. În acest sens, are următoarele atribuții:

a) împreună cu comandantul/șeful organizației militare este responsabil de atingerea obiectivelor și performanțelor de mediu;

b) determină aria de acoperire a SMM pe întreaga activitate sau pe activitățile ori procesele distincte din organizația militară;

c) demonstrează cum implementarea SMM ajută conducerea în luarea deciziilor stabilite prin politica de mediu;

d) face din adoptarea unui SMM o țintă de atins;

e) conștientizează personalul în legătură cu efectele activităților desfășurate, cu impact asupra mediului;

f) numește reprezentantul managementului.

Reprezentantul managementului este numit din rândul ofițerilor sau al personalului civil cu atribuții în domeniul protecției mediului. În acest sens, acesta are următoarele atribuții:

a) participă la elaborarea politicii de mediu a organizației militare;

b) identifică activitățile sau procesele cu impact asupra mediului din organizația militară;

c) elaborează procedurile de sistem;

d) elaborează manualul de management de mediu;

e) informează coordonatorul programului de implementare despre neconformitățile referitoare la implementarea SMM.

3. Proiectarea unui SMM

Pentru a dezvolta și implementa un SMM într-o organizație militară trebuie parcurse următoarele etape:

a) obținerea seriei standardelor ISO 14000;

b) identificarea activităților care influențează mediul și utilizarea unei evaluări inițiale a mediului;

c) înregistrarea și actualizarea reglementărilor relevante pentru activități — legislația națională și reglementările militare de mediu;

d) determinarea și ierarhizarea aspectelor semnificative de mediu, precum și impactul generat de acestea;

e) proiectarea unei politici de mediu, pornindu-se de la aspectele de mediu identificate și de la legislația în domeniu, politicile naționale de mediu. Politica este aprobată de către comandantul/șefii fiecărei organizații militare;

f) stabilirea obiectivelor, pornindu-se de la politica de mediu și performanța de mediu proiectată/stabilită;

g) dezvoltarea unui program de management de mediu pentru atingerea obiectivelor;

h) definirea responsabilităților și resurselor necesare pentru implementarea SMM;

i) organizarea cursurilor de conștientizare și instruire, în vederea asigurării cunoașterii acțiunilor necesare legate de preocupările de mediu pentru întregul personal, a rolului fiecăruia și pentru înțelegerea importanței SMM;

j) îmbunătățirea comunicațiilor;

k) elaborarea unui manual de management de mediu și a documentelor conexe: proceduri, instrucțiuni, programe;

l) stabilirea unui document de control;

m) stabilirea controlului operațional;

n) pregătirea planurilor pentru situații de urgență și capacitate de răspuns;

o) monitorizarea operării și eficienței unui SMM;

p) stabilirea procedurilor de corectare a neconcordanțelor cu regulamentele, ordinele, reglementările naționale/internaționale și documentele SMM;

q) păstrarea înregistrărilor, ca dovezi obiective ale documentării și implementării SMM;

r) stabilirea procedurilor de audit pentru SMM, în vederea identificării cauzelor problemelor, și desfășurarea acțiunilor corective de îmbunătățire;

s) desfășurarea detaliilor SMM pentru a determina în ce măsură este eficient să se asigure îmbunătățirea continuă;

t) realizarea bilanțului SMM;

u) opțional, obținerea înregistrării/certificării.

4. Politica de mediu a SMM

Proiectarea politicii de mediu a organizației militare implică realizarea evaluării inițiale de mediu, care trebuie să identifice:

a) prioritățile de acțiune, pe baza cunoașterii exacte a impactului de mediu datorat activităților desfășurate;

b) resursele ce trebuie alocate într-o etapă ulterioară dezvoltării SMM.

Evaluarea inițială de mediu trebuie să acopere următoarele aspecte:

a) concordanța cu legislația de mediu;

b) structura de management;

c) planurile pentru situații de urgență și situații de răspuns;

d) activitățile care ar putea favoriza sau împiedica performanțele de mediu;

e) instruirea și nivelul de conștientizare a personalului;

f) calitatea măsurabilă a factorilor de mediu.

Politica de mediu se stabilește la nivelul conducerii organizației militare, conform cerințelor standardului ISO 14001, și are drept scop:

a) să clarifice aria de cuprindere a SMM în organizația militară;

b) să stabilească obiectivele, țintele și acțiunile pentru reducerea impacturilor semnificative ale activităților asupra mediului;

c) să evidențieze faptul că personalul este conștient de necesitatea conformării cu legislația de mediu;

d) să includă un angajament al conducerii de îmbunătățire a performanței de mediu.

Pentru realizarea succesului deplin al politicii de mediu, conform standardului ISO 14001, conducerea organizației militare trebuie să facă disponibilă publicului cerințele acesteia.

5. Planificarea SMM

Procesul de planificare a unui SMM urmează după cel al stabilirii politicii și utilizează rezultatele evaluării inițiale de mediu.

Etapile ce trebuie urmate în planificarea unui SMM sunt:

a) determinarea premiselor, exprimate în mărimi de performanță de mediu;

b) determinarea obiectivelor și țintelor pentru atingerea scopurilor, având ca referință politica de mediu stabilită;

c) analiza performanțelor;

d) dezvoltarea planurilor de acțiune și actualizarea acestora, după caz.

La identificarea direcțiilor de acțiune pentru fiecare aspect de mediu evaluat, organizațiile militare trebuie să stabilească și să ierarhizeze, pe baza unor criterii, informațiile primare necesare măsurării performanțelor de mediu.

După identificarea aspectelor de mediu ce pot fi măsurate, organizațiile militare trebuie să stabilească obiectivele și țintele care să răspundă priorităților identificate.

Obiectivele sunt rezultatul direcțiilor de acțiune conținute în declarația de politică de mediu.

Țintele sunt angajamente specifice pentru atingerea unui obiectiv, care pot fi cuantificate și exprimate ca mărimi de performanță.

Conform standardului ISO 14001, organizațiile militare trebuie să stabilească și să mențină SMM printr-o îmbunătățire continuă a aspectelor de mediu, precum și responsabilitatea atingerii obiectivelor și țintelor pentru fiecare funcție și nivel relevant din organizația militară.

Etapa finală a planificării o constituie elaborarea unui plan de acțiune pentru atingerea obiectivelor și țintelor, în fapt, programul de management de mediu.

Fiecare plan de acțiune trebuie să definească în mod clar responsabilitățile, autoritatea, resursele financiare și umane adecvate.

Planurile de acțiune variază ca structură și tematică de la culegerea de informații, prin studii de fezabilitate și de impact de mediu, până la teste de specialitate, care conduc la modificări conceptuale ale activităților desfășurate.

6. Implementarea SMM

Implementarea SMM într-o organizație militară se face pe baza unui plan și trebuie să aibă adeziunea întregului personal, iar atribuțiile se repartizează la toate funcțiile de conducere din organizația militară.

Cerințele planului de implementare a SMM:

a) definesc clar rolurile, responsabilitățile și autoritățile celor implicați în implementarea SMM;

b) stabilesc lanțul de comandă și raportare;

c) specifică procedurile și măsurile de acțiune pentru activitățile cu impact semnificativ asupra mediului;

d) conțin procedurile pentru operațiunile zilnice.

Acțiunile de pregătire și conștientizare a personalului privind implementarea SMM impun:

a) obligația de a implementa acțiunile stabilite prin obiectivele, țintele și politica de mediu;

b) stabilirea nivelului de pregătire pentru fiecare persoană cu atribuții în SMM;

c) instruirea auditorilor care desfășoară activitățile de audit.

Comandanții/șefii organizației militare trebuie să demonstreze angajamentul lor față de problematica mediului prin pregătirea corespunzătoare a personalului pentru evitarea incidentelor de mediu și pentru a reacționa rapid și eficient atunci când apar astfel de evenimente.

Pregătirea de mediu este obligatorie pentru următoarele categorii de personal:

a) cu responsabilități de mediu și atribuții în procesul de implementare a SMM;

b) în funcții specializate cu responsabilități financiare și logistice, de instruire și control;

c) reprezentanții managementului organizației militare.

Proiectarea SMM precedă documentarea sistemului care se realizează prin elaborarea manualului SMM.

Manualul SMM trebuie să descrie managementul de mediu și:

a) să fie principala sursă de documentare pentru evaluarea și stabilirea performanțelor de mediu;

b) să cuprindă elementele relevante ale SMM;

c) să demonstreze conformitatea cu cerințele SMM și să arate că scopurile și obiectivele sunt atinse;

d) să fie revizuit periodic;

e) să acopere activitățile/procesele desfășurate.

Manualul SMM trebuie să cuprindă sau să facă referire la:

a) politica de mediu;

b) lista de impacturi semnificative de mediu și declarația asupra modului în care cerințele de mediu se identifică;

c) programul de management de mediu și procedurile de sistem cerute de standardul ISO 14001;

d) planul de acțiune cu obiective și scopuri precise, agreeate și de comunitățile locale;

e) instrucțiunile de lucru pentru o anumită activitate sau proces;

f) planul pentru situații de urgență și capacitate de răspuns;

g) structurile organizatorice;

h) instrucțiunile de securitate și sănătate a personalului.

7. Verificarea și acțiunile corective ale SMM

Pe timpul implementării SMM organizațiile militare trebuie să monitorizeze și să verifice dacă sunt atinse obiectivele și țintele și dacă procedurile de control operațional sunt efective.

Îmbunătățirea continuă a SMM se face prin măsuri corective corespunzătoare, iar monitorizarea performanței se realizează

prin utilizarea mărimilor de performanță stabilite în timpul etapei de planificare a SMM.

Procedurile de evaluare și măsurare a performanțelor trebuie să identifice neconformitățile cu prevederile standardului ISO 14001, astfel încât să se poată întreprinde acțiuni corective/preventive.

Situațiile care conduc la neconformitatea SMM cu standardul sunt:

a) activitățile sau operațiile care nu corespund politicilor de mediu;

b) planurile SMM insuficient detaliate, rolurile, responsabilitățile și autoritățile, neclar definite;

c) planurile de instrucție, programele de monitorizare sau procedurile care nu sunt urmate;

d) evaluările de management inadecvat documentate;

e) auditurile care nu sunt programate, definite sau finalizate;

f) planurile de urgență care nu sunt testate sau urmate;

g) documentele incorecte sau uzate fizic.

Evaluarea performanței implementării SMM se realizează prin audituri și/sau evaluări ale sistemului de management la ordinul comandantului/șefului organizației militare.

Auditul de SMM, definit ca audit de respectare a mediului, evaluează performanța organizației militare în legătură cu principalele aspecte de mediu.

Auditul este realizat de o echipă de audit care cuprinde un auditor șef și unul sau mai mulți auditori, în funcție de aria de cuprindere a auditului, calificați conform ISO 14011.

Echipa de auditare trebuie să fie independentă de organizația militară auditată.

Etapetele auditului se definesc conform standardului ISO 14011, astfel:

a) inițierea și pregătirea auditului;

b) desfășurarea auditului;

c) pregătirea raportului;

d) pregătirea verificărilor și recomandărilor.

Evaluarea de management determină modul de operare a SMM și analizează politicile, obiectivele și scopurile organizației militare.

Evaluarea de management este realizată de către conducerea organizației militare, la intervale de timp definite, după efectuarea auditului, examinându-se informațiile și țintele, stabilindu-se direcția de îmbunătățire a SMM.

Analiza politicii, obiectivelor și procedurilor trebuie făcută la nivelul conducerii care le-a definit și cuprinde:

a) rezultatele auditurilor;

b) gradul de îndeplinire a obiectivelor și țintelor.

Observațiile, concluziile și recomandările trebuie consemnate în vederea elaborării raportului de mediu.

Raportarea de mediu stabilește și promovează conștientizarea părților interesate și a publicului în legătură cu SMM.

Raportul de mediu este întocmit de către reprezentantul managementului și se prezintă pentru aprobare comandantului/șefului organizației militare.

Raportul trebuie să includă suficiente informații și detalii pentru o bună înțelegere a impactului de mediu al organizației militare. El cuprinde și măsurile de protecție a mediului pe care organizația le aplică.

Raportul de mediu demonstrează societății civile că organizația militară abordează problematica mediului în mod responsabil și constituie documentul de bază care se prezintă organismului de înregistrare/certificare a SMM.

8. Înregistrarea/certificarea SMM

Procesul de înregistrare/certificare a SMM reprezintă mecanismul prin care organizația militară demonstrează, în mod oficial, angajamentul ei de protecție a mediului.

Înregistrarea pentru conformitatea cu standardul ISO 14001 este realizată de organisme de certificare acreditate de Asociația de Acreditare din România — RENAR.

Declarația și înregistrarea SMM reprezintă un proces care cuprinde:

- a) evaluarea inițială;
- b) evaluarea principală.

În cadrul evaluării inițiale, organismul de certificare verifică dacă SMM:

- a) conține angajamentul conducerii;
- b) întrunește cerințele legislative și de reglementare;
- c) are propuneri de îmbunătățire a performanțelor de mediu;
- d) este auditabil;

e) este desfășurat corespunzător;

f) a fost finalizat cu raportul de audit.

Evaluarea principală reprezintă etapa finală a procesului de certificare și are drept scop:

a) să confirme dacă sistemul documentat este corespunzător;

b) să confirme dacă SMM concordă cu elementele standardului ISO 14001;

c) să determine dacă SMM duce la îmbunătățirea performanțelor de mediu ale organizației militare și la conformarea cu reglementările de mediu în vigoare;

d) să confirme că organizația militară își respectă propriile politici de mediu.

*ANEXA Nr. 8
la instrucțiuni*

TABEL

cu documentele periodice care se elaborează în conformitate cu prezentele instrucțiuni și traseele parcurse

Nr. crt.	Denumirea lucrării	Baza legală	Frecvența și data înaintării	Detalii privind traseele parcurse					
				Unități militare	Brigăzi/ similare	Corpuri de armată teritoriale, comandamente de armă, operaționale	Structuri centrale, statele majore ale categoriilor de forțe ale armatei	Corpul de control și inspecție	Ministrul apărării
1.	Dare de seamă privind desfășurarea activității de protecție a mediului în anul.....	art. 32 alin. (2) lit. h)	anual, până la 31 martie					S/E/T/M	H
		art. 33 lit. i)	anual, până la 28 februarie				S/E/T/M		
		art. 33 lit. i)	anual, până la 15 februarie			S/E/T/M			
		art. 33 lit. i)	anual, până la 31 ianuarie		S/E/T/M				
		art. 34 lit. l)	anual, până la 15 ianuarie	E/T					
2.	Date și informații privind gestiunea deșeurilor	art. 32 alin. (2) lit. s)	anual, până la 31 mai					S	
		art. 33 lit. j)	anual, până la 30 aprilie				S/E/T/M		
		art. 33 lit. j)	anual, până la 15 aprilie			S/E/T/M			
		art. 33 lit. j)	anual, până la 31 martie		S/E/T/M				
		art. 34 lit. m)	anual, până la 15 martie	E/T					

LEGENDĂ:

E — Elaborare

S — Sintetizare

T — Transmitere

M — Monitorizare

H — Hotărâre

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București, C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 318.51.29/150, fax 318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru vânzări și relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 410.47.30, fax 410.77.36 și 410.47.23

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948368 160392